

Jaarcijfers 2018

Gemeente De Marne

Gemeente De Marne

Regiomanager Ilona Ebels:

"Vanaf 2016 is de bibliotheeksubsidie in gemeente De Marne met ongeveer tweederde verminderd. Gevolg hiervan is dat in de jaren 2016 en 2017 alle bibliotheekreserves zijn aangewend om uitvoering te geven aan het bibliotheekwerk in De Marne. In de wetenschap dat de financiële situatie met de herindeling in 2019 zou wijzigen hebben we ervoor gekozen om vanaf eind 2017 en geheel 2018 de bibliotheek open te houden met inzet van eigen vermogen. Consequentie hiervan is dat we in De Marne niet hebben ingezet op de digitale cursussen.

Zonder de fantastische inzet van de vele vrijwilligers in Bibliotheek Leens hadden we de bibliotheek nooit open kunnen houden. Daarnaast zijn wij de Stichting Behoud Bibliotheek De Marne dankbaar omdat zij in de bibliotheek lezingen en tentoonstellingen programmeerden waardoor er nog wel inhoud werd gegeven aan de culturele pijler van de bibliotheek.

Onder leiding van één van de leden van de Stichting Behoud Bibliotheek De Marne vindt maandelijks het Digicafé plaats in Bibliotheek Leens. De Stichting organiseerde een aantal lezingen in en een tentoonstelling over zuster Westerhof: 'Een moedige meid in oorlogstijd'. Ook droeg de Stichting in de tweede helft van 2018 zorg voor een cursus Creatief Schrijven. In het eerste half jaar werd de cursus Autobiografisch Schrijven georganiseerd.

Het thema van de campagne 'Nederland leest' was Voeding. In dit kader organiseerden we een lezing in de bibliotheek verzorgd door en over de Voedselbank.

In de BWME-gemeenten werden in de vestigingen van Winsum, Bedum, Uithuizen en Leens belastingspreekuren gehouden. Rond de 40 mensen maakten hier gebruik van."

Vestigingen: 1

In gemeente De Marne is er één [vestiging](#): Bibliotheek Leens.

We willen bereiken dat inwoners de bibliotheek ervaren als een plek waar je naar toe gaat om te leren, te werken, jezelf te ontwikkelen, elkaar te ontmoeten en geïnspireerd te raken. Zo draagt de bibliotheek eraan bij dat kinderen en volwassenen goed kunnen meekomen en meedoen in onze samenleving.

De huidige huisvestingslasten van de bibliotheek bedragen tussen de 70% en 80% van de totale subsidie. In de eerste helft van 2018 spraken we met de wethouders van de BWME-gemeenten de gezamenlijke wensen uit tot een reductie van de huisvestingslasten en huisvesting in multifunctionele setting. Sinds begin 2018 onderzoeken we samen met gemeente De Marne alternatieve mogelijkheden. Eind december werd een haalbaarheidsonderzoek opgeleverd waaruit blijkt dat het een mogelijkheid is dat de bibliotheek haar onderkomen gaat vinden in het winkelcentrum De Marren in Leens. Deze mogelijkheid wordt in 2019 verder uitgewerkt.

Taalhuizen: 1

1 op de 9 volwassen Nederlanders is laaggeletterd. [Het Taalhuis](#) in de bibliotheek is de plek waar mensen terecht kunnen voor hulp op het gebied van leren lezen, schrijven, rekenen en omgaan met de computer.

Medio september openden de Taalhuizen in Bedum en Leens op feestelijke wijze in bibliotheek Bedum. Naast de wethouder sprak ook de Commissaris van de Koning, René

Paas en de Groningse taalheld Petra Groen. Wegens het vertrek van de taalcoördinator en de werving van haar opvolger zijn er in het vierde kwartaal van 2018 nog weinig spreekuren geweest en is de daadwerkelijke opstart vertraagd.

Bibliotheken op school: 5

[De Bibliotheek op school](#) is een succesvolle aanpak waar meer dan 140 scholen en kinderopvanglocaties in de provincie Groningen aan meedoen. In de gemeente De Marne zijn dat 4 basisscholen en 1 school voor voortgezet onderwijs. Begin oktober openen we op feestelijke wijze de deuren van de Bibliotheek op school op de Montessori basisschool De Getijden in Pieterburen. Inmiddels is op 5 van de 9 basisscholen in De Marne een Bibliotheek op school gerealiseerd.

De aandacht voor taal- en leesbevordering maakt dit programma tot een succes. Alle kinderen krijgen dankzij de Bibliotheek op school de kans om leeskilometers te maken. Dit helpt om de ambitie van De Leescoalitie waar te maken: in 2025 verlaat geen enkel kind de basisschool met een leesachterstand. De Leescoalitie bestaat uit Stichting Lezen, de Stichting Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek, Koninklijke Bibliotheek, de Vereniging Openbare Bibliotheken en Stichting Lezen & Schrijven.

Op alle scholen die meedoen met het programma de Bibliotheek op school verzorgen wij niet alleen een mooie collectie boeken, maar geven we ook extra ondersteuning aan leerkrachten en leerlingen op het terrein van leesbevordering en informatievaardigheden.

BoekStart voor baby's: 29

Alle ouders van baby's in de Gemeente De Marne ontvangen een BoekStartwaardebon. Hiermee kunnen ze hun baby gratis lid maken van de bibliotheek én het [BoekStartkoffertje](#) ophalen. In 2018 hebben 29 ouders een koffertje opgehaald. In de bibliotheek hebben we bovendien boekjes voor baby's te leen: de [BoekStartcollectie](#). In veel vestigingen zijn activiteiten waarbij voorlezen aan kinderen tot 4 jaar oud centraal staat. Ouders zijn van harte welkom in de bibliotheek met hun baby of peuter, bijvoorbeeld tijdens het [Ouder & Kind Café](#).

We gaven het hele jaar door maandelijks invulling aan een reeks boekstartochtenden. Deze activiteit vindt plaats in de bibliotheek en is bestemd voor kinderen van 0-4 jaar en hun ouders, grootouders of oppas. Centraal staan voorlezen, informatie delen, spelen, elkaar ontmoeten en ervaringen delen. Iedere keer is er een ander thema of een andere workshop. In 2018 waren er uiteenlopende thema's zoals peuteryoga, babymassage, voorlezen, knutselen over de herfst, muziek met en voor de kleintjes en spelletjes met muziek. In bibliotheek Bedum konden we iedere ochtend rekenen op veel belangstelling van ouders en kinderen.

Programma's kinderopvang: 77

Steeds meer kinderdagverblijven en peuterspeelzalen geven voorlezen en taal via ons een vaste plek. Met [onze programma's](#) voor de kinderopvang ondersteunen wij inmiddels al meer dan 114 kinderopvanglocaties en peuterspeelzalen in de provincie Groningen. In 2018 hebben 77 baby's, dreumesen en peuters meegedaan in de gemeente De Marne.

Samen werken we aan het leesplezier en de taalontwikkeling van kinderen van 0 tot 4 jaar oud. Dit doen we onder meer met het programma BoekStart in de kinderopvang. Dit bestaat uit scholing, het inrichten van een aantrekkelijke leesomgeving, advies over het opstellen van een voorleesplan, tips en advies om ouderbetrokkenheid te vergroten.

In De Marne zijn 8 van de 12 voorschoolse instellingen officiële BoekStart in de Kinderopvang locaties. Dit betekent dat er op elke locatie een gecertificeerde (voor)leescoördinator is. Op de verschillende locaties zijn mooie collecties boeken

beschikbaar die door de kinderen enthousiast ontvangen worden. Met de inzet van de leescoördinator wordt het lezen planmatig levendig gehouden op de betreffende locatie.

Tijdens De Nationale Voorleesdagen 2018 stond het Prentenboek van het Jaar, 'Ssst! De tijger slaapt' van Britta Teckentrup centraal. Voorlezen is essentieel voor de taalontwikkeling en het voorkomen van taalachterstanden. Voorafgaand aan De Nationale Voorleesdagen werden inspiratiebijeenkomsten georganiseerd voor medewerkers in de kinderopvang, de peuterspeelzalen en in het basisonderwijs. Daarnaast hebben wij op meerdere plekken het Prentenboek van het Jaar voorgelezen.

Programma's voor het onderwijs: 694

Op een enkele uitzondering na werken we met alle basisscholen in de provincie Groningen, met uitzondering van de stad. Gemiddeld doet per specifiek [programma](#) 62 procent van de scholen mee. In gemeente De Marne is dit 36 procent. De lesprogramma's zijn stuk voor stuk leuk om te doen en bovendien reuze leerzaam. Leesplezier, informatievaardigheden en 21e-eeuwse vaardigheden komen aan bod. Met het programma Taal als basis PO deden in De Marne 694 leerlingen mee. Er vonden 32 groepsactiviteiten plaats.

De bibliotheek was dit jaar het decor voor diverse groepsbezoeken: de kleuters griezelden tijdens een groepsbezoek mee met Marc's gevaarlijke tanden en de groepen 3 en 4 leerden programmeren met het robotje Botje Bij. Leerlingen van groep 5 en 6 konden hun hart ophalen tijdens het groepsbezoek. Zij leerden het robotje Dash zo programmeren dat hij de hoofdrol kon spelen in hun eigen verhaal. Alle kinderen verlieten teleurgesteld de bibliotheek: de tijd was alweer voorbij...

In 2018 hebben we vanuit de bibliotheek vol ingezet op de doorgaande leeslijn. Het lezen van groep 3 en 4 kreeg een boost met het programma 'Vakantielezen', groep 5 en 6 namen fanatiek deel aan 'Scoor een Boek!'. De leerlingen van groep 7 en 8 konden voor het eerst intekenen op 'de Uitdaging'.

Activiteiten: 34

We organiseerden 34 publieksactiviteiten in de gemeente De Marne, waar 288 deelnemers aan meededen.

De activiteiten die we aanbieden zijn gericht op een Leven Lang Leren: voortdurende persoonlijke ontwikkeling van talenten, kennis, vaardigheden en creativiteit voor alle inwoners. Kenmerkend is onze focus op informeel leren. In samenwerking met externe partijen zorgen we ervoor dat de bibliotheek een platform is voor vermaak, debat, workshops, lezingen, cursussen, evenementen en kunst & cultuur.

Cursisten digitale vaardigheden: 0

Klik & Tik is de computercursus voor beginners. Digisterker is de cursus waarbij deelnemers leren omgaan met de digitale overheid.

Door het ontbreken van middelen voor bibliotheek De Marne zijn we in 2018 niet gestart met de genoemde cursussen.

Bezoekers: 19.663

[De bibliotheken](#) in gemeente De Marne werden in 2018 door 19.663 bezoekers bezocht. Het gaat zowel om leden als om bezoekers die meedoen met activiteiten of cursussen in de bibliotheek. Ook komen mensen bij ons een krantje lezen, computeren, werken of studeren.

Leden: 1.875

[De bibliotheekleden](#) zijn als volgt verdeeld:

- 1.189 kinderen en jongeren (het aantal jeugdleden is in 2018 met 1,5% gestegen)
- 654 volwassenen
- 32 organisaties en (onderwijs-)instellingen

Samen leenden de bibliotheekleden in de gemeente De Marne 43.934 titels.

Medewerkers: 108,2 fte

In totaal werkten er in 2018 161 [medewerkers](#) (108,2 fte) bij Biblionet Groningen. De inzet van onze medewerkers vond plaats in de 41 bibliotheekvestigingen (frontoffice), in projecten en ondersteuning (backoffice) en voor de provinciale ondersteunings-taak.

Omdat we sinds vorig jaar werken met de Producten- en dienstencatalogus, zijn we onze medewerkers anders gaan inzetten. Uitgaand van het gewenste dienstenpakket per gemeente zetten we onze medewerkers in op de juiste locaties en vestigingen. We hebben ook medewerkers vanuit de backoffice ingezet in de bibliotheken. Sommige medewerkers hebben nieuwe functies gekregen.

Het flexibiliseren van de organisatie en de medewerkers is de komende jaren een uitdaging die we aangaan omdat de behoefte van de gemeenten, maar ook van onze gebruikers en leden verandert. In dit kader hebben we een start gemaakt met het werken met (team)rollen. In 2019 gaan we daar mee verder.

Vrijwillige medewerkers: 19

In de gemeente De Marne werkten we in 2018 met 19 [bibliotheekvrijwilligers](#).

Veel vrijwillige bibliotheekmedewerkers helpen mee in de vestigingen. Daarnaast zijn er in ons netwerk vrijwilligers die helpen bij activiteiten. Bijvoorbeeld bij activiteiten voor kinderen, zoals de [VoorleesExpress](#) en het [eLAB](#). Of bij het geven van computercursussen, zoals [Digisterker](#) en [Klik & Tik](#). Ook de [Bibliotheek aan huis](#) draait met behulp van vrijwilligers.

Dankzij de inzet van vrijwilligers zijn onze bibliotheken vaker en langer open. Ze nemen een deel van de front-office taken van onze medewerkers over. Hierdoor ontstaat er voor medewerkers ruimte om zich te richten op de ontwikkeling en uitvoering van de maatschappelijke en educatieve programma's van de bibliotheek.

Bij Biblionet Groningen hebben we een interne opleiding ontwikkeld voor vrijwilligers. We noemen dit de Vrijwilligers Academie. Ze verwerven hier kennis, vaardigheden en inzichten die zij nodig hebben voor het werken in de bibliotheek. In 2018 hebben de eerste twee groepen meegedaan aan de Vrijwilligers Academie.